

UBND TỈNH HẢI DƯƠNG KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI TỈNH LỚP 9
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

NĂM HỌC 2024 - 2025

MÔN THI: TOÁN

Ngày thi: 27/01/2024

ĐỀ CHÍNH THỨC

Thời gian làm bài: 150 phút, không kể thời gian giao đề
(Đề thi gồm 05 câu, 01 trang)

Câu 1. (2,0 điểm)

1. Rút gọn biểu thức $A = \left(\frac{\sqrt{x-y}}{\sqrt{x+y} + \sqrt{x-y}} + \frac{x-y}{\sqrt{x^2-y^2} - x+y} \right) \cdot \frac{x^2+y^2}{\sqrt{x^2-y^2}}$ với $x > y > 0$.

2. Cho a, b, c là các số thực khác 0 thỏa mãn:

$$|a+b+c-2020| + \sqrt{2020(ab+bc+ca) - abc} = 0. \text{ Tính } P = \frac{1}{a^{2021}} + \frac{1}{b^{2021}} + \frac{1}{c^{2021}}.$$

Câu 2. (2,0 điểm)

1. Giải phương trình: $\frac{3x^2 - 17x + 27}{4x - 9} = \frac{1}{2\sqrt{x-2} - 1}$

2. Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} 1 + \frac{y}{x} + \frac{1}{xy} = \frac{9}{x^2} \\ x^2 + xy - 4 = \frac{4y}{x} \end{cases}$$

Câu 3. (2,0 điểm)

1. Tìm các số nguyên x, y thỏa mãn đẳng thức: $2x^2 + y^2 + 3xy + 3x + 2y + 3 = 0$.

2. Cho a, b, c là các số nguyên thỏa mãn: $(a-b)(b-c)(c-a) = a+b+c$.

Chứng minh $a+b+c$ chia hết cho 27.

Câu 4. (3,0 điểm)

1. Cho đường tròn $(O; R)$ và một điểm A nằm ngoài đường tròn $(O; R)$. Qua A lần lượt kẻ các tiếp tuyến AB, AC đến với đường tròn $(O; R)$ (B, C là các tiếp điểm). Lấy điểm D thuộc đường tròn $(O; R)$ sao cho BD song song với AO , đường thẳng AD cắt đường tròn $(O; R)$ tại điểm thứ hai là E . Gọi M là trung điểm của AC .

a) Chứng minh ME là tiếp tuyến của đường tròn $(O; R)$.

b) Từ D kẻ tiếp tuyến với đường tròn $(O; R)$, tiếp tuyến này cắt ME tại T . Gọi r_1, r_2, r_3 lần lượt là bán kính các đường tròn nội tiếp của $\triangle OME, \triangle OTE, \triangle OMT$. Chứng minh khi A thay đổi thì $r_1 + r_2 + r_3$ luôn không đổi.

2. Cho tam giác ABC có ba góc nhọn. Chứng minh $\sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C > 2$.

Câu 5. (1,0 điểm) Cho x, y, z là các số thực dương thỏa mãn: $2xy + 5yz + 6zx = 18xyz$.

Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $P = \frac{16xy}{y+2x} + \frac{25yz}{4z+y} + \frac{81zx}{x+4z}$.

..... HẾT

ĐÁP ÁN THAM KHẢO – HẢI DƯƠNG (2024 - 2025)

Câu 1.

1) Ta có:

$$\begin{aligned}
 P &= \left(\frac{\sqrt{x-y}}{\sqrt{x+y} + \sqrt{x-y}} + \frac{x-y}{\sqrt{x-y}(\sqrt{x+y} - \sqrt{x-y})} \right) \cdot \frac{x^2 + y^2}{\sqrt{x^2 - y^2}} \\
 &= \left(\frac{\sqrt{x-y}}{\sqrt{x+y} + \sqrt{x-y}} + \frac{\sqrt{x-y}}{\sqrt{x+y} - \sqrt{x-y}} \right) \cdot \frac{x^2 + y^2}{\sqrt{x^2 - y^2}} \\
 &= \frac{\sqrt{x-y}(\sqrt{x+y} - \sqrt{x-y}) + \sqrt{x-y}(\sqrt{x+y} + \sqrt{x-y})}{(\sqrt{x+y})^2 - (\sqrt{x-y})^2} \cdot \frac{x^2 + y^2}{\sqrt{x^2 - y^2}} \\
 &= \frac{\sqrt{x-y} \cdot 2\sqrt{x+y}}{(x+y) - (x-y)} \cdot \frac{x^2 + y^2}{\sqrt{x+y} \cdot \sqrt{x-y}} \\
 &= \frac{2 \cdot (x^2 + y^2)}{2y} \\
 &= \frac{x^2 + y^2}{y}
 \end{aligned}$$

2) Có $|a+b+c-2020| + \sqrt{2020(ab+bc+ca)-abc} = 0$

Mà $|a+b+c-2020| \geq 0, \sqrt{2020(ab+bc+ca)-abc} \geq 0$

Do đó:
$$\begin{cases} a+b+c-2020 = 0 \\ 2020(ab+bc+ca)-abc = 0 \end{cases}$$

Ta có:

$$|a+b+c-2020| + \sqrt{2020(ab+bc+ca)-abc} = 0$$

$$|a+b+c-2020| \geq 0, \sqrt{2020(ab+bc+ca)-abc} \geq 0$$

$$\begin{cases} a+b+c-2020 = 0 \\ 2020(ab+bc+ca)-abc = 0 \end{cases}$$

$$(a+b+c)(ab+bc+ca) - abc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^2b + b^2a + b^2c + c^2b + a^2c + c^2a + 3abc - abc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^2b + b^2a + b^2c + c^2b + a^2c + c^2a + abc + abc = 0$$

$$\Leftrightarrow (a^2b + b^2a + b^2c + abc) + (c^2b + a^2c + c^2a + abc) = 0$$

$$\Leftrightarrow b(a^2 + ab + bc + ca) + c(bc + a^2 + ca + ab) = 0$$

$$\Leftrightarrow (b+c)(a^2 + ab + bc + ca) = 0$$

$$\Leftrightarrow (a+b)(b+c)(c+a) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} b = -c \\ a = -b \\ a = -c \end{cases}$$

\Rightarrow Trong 3 số a, b, c có hai số đối nhau

Không làm mất tính tổng quát, giả sử $b = -c \Rightarrow a + b + c = a = 2020$

$$\text{Vậy: } P = \frac{1}{a^{2021}} + \frac{1}{b^{2021}} + \frac{1}{c^{2021}} = \frac{1}{2020^{2021}} + \frac{1}{b^{2021}} + \frac{1}{-b^{2021}} = \frac{1}{2020^{2021}}$$

Câu 2.

1) Điều kiện xác định: $x \neq \frac{9}{4}, x \geq 2$

Cách 1:

$$\frac{3x^2 - 17x + 27}{4x - 9} = \frac{1}{2\sqrt{x-2} - 1}$$

$$\Leftrightarrow 3x^2 - 17x + 27 = \frac{(4x-9)(2\sqrt{x-2}+1)}{4(x-2)-1}$$

$$\Leftrightarrow 3x^2 - 17x + 27 = 2\sqrt{x-2} + 1$$

Ta có: $\Leftrightarrow 3x^2 - 17x + 26 = 2\sqrt{x-2}$

$$\Leftrightarrow (3x^2 - 17x + 26)^2 = (2\sqrt{x-2})^2$$

$$\Leftrightarrow (x-3)^2(9x^2 - 48x + 76) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 \\ 9x^2 - 48x + 76 = 0 \end{cases}$$

KL: Vì $9x^2 - 48x + 76 = 0$ (vô nghiệm) nên $x=3$ là nghiệm của phương trình.

Cách 2:

$$\frac{3x^2 - 17x + 27}{4x - 9} = \frac{1}{2\sqrt{x-2} - 1}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3x^2 - 6x - 11x + 22 + 5}{4(x-2) - 1} = \frac{1}{2\sqrt{x-2} - 1}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3(x-2) - 11(x-2) + 5}{4(x-2) - 1} = \frac{1}{2\sqrt{x-2} - 1}$$

Đặt $\sqrt{x-2} = t$ ($t \geq 0$) $\Rightarrow x = t^2 - 2$

$$\Rightarrow \frac{3(t^2+2).t^2 - 11t^2 + 5}{4t^2 - 1} = \frac{1}{2t-1}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3(t^2+2).t^2 - 11t^2 + 5}{(2t-1)(2t+1)} = \frac{1}{2t-1} \quad (t \neq \pm \frac{1}{2})$$

$$\Leftrightarrow 3t^4 + 6t^2 - 11t^2 + 5 = 2t + 1$$

$$\Leftrightarrow 3t^4 - 5t^2 - 2t + 4 = 0$$

$$\Leftrightarrow (t-1)(3t^3 + 3t^2 - 2t - 4) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ 3t^3 + 3t^2 - 2t - 4 = 0 \Rightarrow t = 1 \end{cases}$$

Với $t = 1 \Rightarrow x = 3$

KL: $x=3$

2) Điều kiện: $x, y \neq 0$

$$\text{Hệ tương đương: } \begin{cases} x + y + \frac{1}{y} = \frac{9}{x} & (1) \\ x + y - \frac{4}{x} = \frac{4y}{x^2} & (2) \end{cases}$$

Lấy (1) trừ (2) ta được:

$$\frac{1}{y} + \frac{4}{x} = \frac{9}{x} - \frac{4y}{x^2} \Leftrightarrow \frac{4y}{x^2} - \frac{5}{x} + \frac{1}{y} = 0 \Leftrightarrow x^2 - 5xy + 4y^2 = 0 \Leftrightarrow (x-4y)(x-y) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = y \\ x = 4y \end{cases}$$

Với $x = y$, thay vào (1) ta được: $2x - \frac{8}{x} = 0 \Rightarrow x = y = \pm 2$

Với $x = 4y$, thay vào (1) ta được: $5y - \frac{5}{4y} = 0 \Rightarrow y = \pm \frac{1}{2} \Rightarrow x = \pm 2$

Vậy $(x; y) = (2; 2) = (-2; -2) = (2; \frac{1}{2}) = (-2; -\frac{1}{2})$

Câu 3.

1)

Cách 1:

$$2x^2 + y^2 + 3xy + 3x + 2y + 2 = 0 \Leftrightarrow 2x^2 + 2xy + 2x + xy + y^2 + y + x + y + 1 = -1$$

$$\Leftrightarrow (x + y + 1)(2x + y + 1) = -1$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + y + 1 = 1 \\ 2x + y + 1 = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = -4 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + y + 1 = -1 \\ 2x + y + 1 = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -2 \\ y = 2 \end{cases}$$

KL: $(x; y) = (2; -4) = (-2; 2)$

Cách 2: $2x^2 + y^2 + 3xy + 3x + 2y + 2 = 0 \Leftrightarrow y^2 + (3x + 12)y + 2x^2 + 3x + 2 = 0$

$$\Delta = x^2 - 4$$

Để phương trình có nghiệm nguyên thì $\Delta = x^2 - 4$ là số chính phương, ta đặt:

$$n^2 - 4 = k \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$\Leftrightarrow (n - 2)(n + 2) = k^2$$

Ta có bảng sau:

$x + k$	1	4	-4	-1	2	-2
$x - k$	4	1	-1	-4	2	-2
x	-5/2 (loại)	5/2 (loại)	-5/2 (loại)	5/2 (loại)	2	-2
y					-4	2

KL: $(x; y) = (2; -4) = (-2; 2)$

2)

TH1: Nếu a, b, c có cùng số dư khi chia cho 3

$$\begin{cases} a-b \vdots 3 \\ b-c \vdots 3 \Rightarrow a+b+c \vdots 3 \cdot 3 \cdot 3 = 27 \\ c-a \vdots 3 \end{cases}$$

TH2: Nếu a, b, c khác số dư khi chia cho 3 $\Rightarrow a+b+c \vdots 3$

Mà $(a-b)(b-c)(c-a)$ không chia hết cho 3 (vô lí)

\Rightarrow Trong 3 số a, b, c tồn tại ít nhất 2 số có cùng số dư khi chia cho 3

\Rightarrow Tổng $a+b+c$ không chia hết cho 3 (1)

$\Rightarrow (a-b)(b-c)(c-a) \vdots 3$ (Mâu thuẫn với (1))

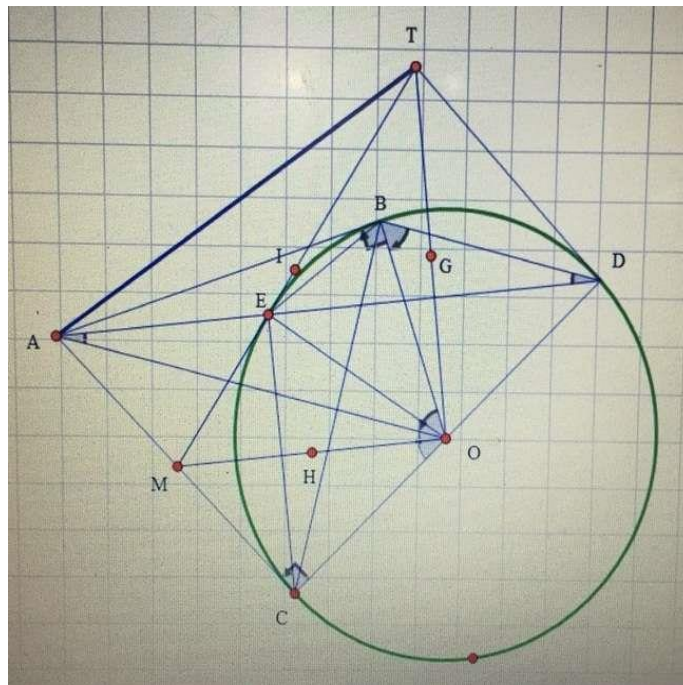
\Rightarrow Loại

\Rightarrow TH1 đúng

Vậy $a+b+c \vdots 27$

Câu 4.

1)

a) Vì $BD \parallel AO \Rightarrow \angle OBD = \angle BOA$ (1)

Có $\angle AOC = \angle BOA$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra: $\angle AOC = \angle OBD$ (3)

Lại có: $\angle ABC = \angle AOC$ (4) (cung chắn cung AC)

Từ (3), (4) suy ra: $\angle OBD = \angle ABC$

Mặt khác: $\angle ABC + \angle CBO = 90^\circ \Rightarrow \angle OBD + \angle CBO = 90^\circ$

Suy ra tam giác CBD vuông tại B

Do đó CD là đường kính của (O)

$\Rightarrow \angle CED = 90^\circ \Rightarrow \triangle AEC$ vuông tại C

Có M là trung điểm của AC nên $EM = MC$